

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

KOMUNIKACIJA IN ODNOS UČENCEV Z DRUŽINO

RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORJA:
Urh Feldin
Laura Korošec

MENTORICA:
Laura Belak, prof. razred. pouka

Celje, marec 2015

Osnovna šola Hudinja

KOMUNIKACIJA IN ODNOS UČENCEV Z DRUŽINO

RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORJA:

Urh Feldin, 7. b

Laura Korošec, 7. b

MENTORICA:

Laura Belak, prof. razred. pouka

Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, 2015

KAZALO

POVZETEK	1
1. UVOD	2
1.1 Predstavitev raziskovalnega problema.....	2
1.2 Hipoteze	3
1.3 Metode dela	3
1.3.1 Metoda dela z literaturo.....	3
1.3.2 Metoda anketiranja.....	3
1.3.3 Metoda obdelave podatkov in njihova interpretacija.....	3
2. TEORETIČNA IZHODIŠČA.....	4
2.1 KAJ JE KOMUNIKACIJA IN ZAKAJ JE POMEMBNA?	4
2.2 BESEDNA KOMUNIKACIJA	4
2.3 NEBESEDNA KOMUNIKACIJA	5
2.4 KOMUNIKACIJA IN ODNOSI V DRUŽINI	5
2.5 MOČ KOMUNIKACIJE IN DOBRIH ODNOSOV V DRUŽINI PRI REŠEVANJU PROBLEMOV	7
2.5.1 Zaupanje v družini	8
2.5.2 Prikrivanje v družini	8
3. OSREDNJI DEL	10
3.1 REZULTATI IN INTERPRETACIJA ANKETE.....	10
3.1.1 Spol in razred anketirancev	10
3.1.2 Kaj razumeš pod pojmom komunikacija?.....	12
3.1.4 Ali se ti zdi komunikacija med družinskimi člani pomembna?	13
3.1.5 Oceni vaš odnos (razumevanje) v družini.....	14
3.1.6 Ali si želiš, da bi se več pogovarjal/-a s starši?	15
3.1.7 Koliko časa na dan preživiš z družino?.....	16
3.1.8 Kako najpogosteje preživiš čas z družino?.....	17
3.1.9 Kateremu družinskemu članu največ zaupaš?	18
3.1.10 S katerim družinskim članom se najpogosteje skregaš?	19
3.1.11 Kako rešujete probleme v družini?.....	20
3.1.12 Ali se o vseh odločitvah posvetuješ s starši?	21
3.1.13 Ali določene stvari raje zaupaš prijatelju kot družinskemu članu? Pojasni zakaj.....	22
3.1.14 Ali si že kdaj kaj prikril/-a pred starši?.....	23
3.1.15 Kako pogosto prikrivaš zadeve pred starši?	24

3.1.16 Ali si imel/-a občutek slabe vesti, ko si staršem prikrival/-a?	25
4. DISKUSIJA.....	26
5. ZAKLJUČEK.....	28
6. VIRI IN LITEARATURA.....	29
7. PRILOGA.....	30

KAZALO TABEL

Tabela 1 10
Tabela 2 11
Tabela 3 12
Tabela 4 13
Tabela 5 14
Tabela 6 15
Tabela 7 16
Tabela 8 17
Tabela 9 18
Tabela 10 19
Tabela 11 20
Tabela 12 21
Tabela 13 22
Tabela 14 23
Tabela 15 24
Tabela 16 25

KAZALO GRAFOV

Graf 1.....	10
Graf 2.....	11
Graf 3.....	13
Graf 4.....	14
Graf 5.....	15
Graf 6.....	16
Graf 7.....	17
Graf 8.....	18
Graf 9.....	19
Graf 10.....	20
Graf 11.....	21
Graf 12.....	22
Graf 13.....	23
Graf 14.....	24
Graf 15.....	25

KAZALO SLIK

Slika 1	6
Slika 2	7

POVZETEK

Družina predstavlja za otroka mesto najpomembnejših izkušenj, intenzivnega učenja in čustvovanja. Člani družine so vpeti v medosebne odnose, med katerimi poteka komunikacija. S pogovorom ustvarjajo med sabo dobro zaupanje in sporazumevanje.

V raziskovalni nalogi sva tako med učenci, od šestega do devetega razreda, Osnovne šole Hudinja, želela preveriti, kakšna je komunikacija in odnos učencev z družino. Zanimalo naju je, kako pomembna se zdi učencem komunikacija, komu največ zaupajo v družini, kako rešujejo probleme ter koliko in na kakšen način preživljajo prosti čas z družino.

Raziskava je pokazala, da se učenci, tako fantje kot dekleta, zavedajo pomena odprte in redne komunikacije ter s tem povezanih dobrih odnosov z družino. V večini rešujejo učenci v družini morebitne nesporazume z odkritim pogovorom, med katerimi sicer prevladujejo dekleta. Se je pa izkazalo, da tako dekleta kot fantje, v veliki meri najpogosteje največ zaupajo mamam.

1. UVOD

Človek je socialno bitje, ki potrebuje stik z ljudmi in ne more živeti brez odnosov. Že v preteklosti se je sporazumeval z nebesednim izražanjem, a ker mu to ni več zadostovalo, je razvil besedno. Ta predstavlja danes temelj vsake družbe in je osnovna sposobnost vsakega človeka, ki pa jo razvije že v zgodnjem otroškem obdobju. Starši so tisti, ki prvi seznanijo otroka s svojim besednim in nebesednim izražanjem. Zato je družina najpomembnejše okolje, v katerem otrok ponotranji način komuniciranja ter si oblikuje prve medosebne odnose, hotenje, čutenje.

Družina predstavlja skupino, kjer so njeni člani v medosebnih odnosih. Med njimi poteka komunikacijsko dogajanje iz oči v oči, preko katerega pride do sporazumevanja, zaupanja in tudi vzdrževanja odnosov. Vdor komunikacijskih tehnologij, tempo družbe in številne obveznosti znotraj družin pa vse bolj vplivajo na to, da medosebna komunikacija postaja vse manj pomembna. Tako prihaja v družinah do postopnega nezaupanja, nesporazumevanja, konfliktov ter posledično tudi slabših odnosov. Ko sva se tako sprehajala po šolskih hodnikih, sva razmišljala in se spraševala, le kako pa je to pri učencih in njihovih družinah na naši šoli. Odločila sva se raziskati to temo in preveriti, ali je temu res tako.

1.1 Predstavitev raziskovalnega problema

Namen najine raziskovalne naloge je bil torej raziskati kakšen je odnos in komunikacija učencev v družinah na Osnovni šoli Hudinja. Zanimalo naju je, kako pomembna se zdi učencem komunikacija, koliko časa preživijo dnevno skupaj ter kako najpogosteje preživljajo čas z družino, kateremu družinskemu članu največ zaupajo. Spraševala sva se tudi v kolikšni meri učenci na naši šoli tajijo in prikrivajo stvari pred starši, kako pogosto ter zakaj.

1.2 Hipoteze

Postavila sva naslednje hipoteze:

1. Večina učencev si želi več komunikacije v družini.
2. Večina učencev najbolj zaupa mami, pri čemer prevladujejo dekleta.
3. Učenci pogosteje preživijo čas z družino pred elektronskimi napravami (TV, računalnik...) kot ob skupnem opravljanju gospodinjskih opravil.
4. Večina učencev ima zaradi tajeja in prikrivanja stvari pred starši občutek slabe vesti.
5. 10 % učencev problemov z družino ne razrešuje.

1.3 Metode dela

1.3.1 Metoda dela z literaturo

Za teoretični del najine raziskovalne naloge sva najprej poiskala v knjižnici ustrezno literaturo o najini temi. Pomagala sva si s knjigami o komunikaciji, mladostništvu, medsebojnih odnosih v družini. Nekaj podatkov pa sva pridobila tudi z internetom.

1.3.2 Metoda anketiranja

Z metodo anketiranja sva pridobila podatke za praktičen del najine raziskovalne naloge. Sestavila sva anketni vprašalnik, ki je bil sestavljen iz trinajstih vprašanj. Objektivnost podatkov sva zagotovila z natančnimi navodili in načinom reševanja. Anketni vprašalnik je bil anonimen. Z njim sva anketirala 194 učencev od 6. do 9. razreda Osnovne šole Hudinja.

1.3.3 Metoda obdelave podatkov in njihova interpretacija

Izpolnjene anketne vprašalnice sva pregledala in analizirala odgovore. Ankete sva razvrstila glede na spol in razred. Pridobljene podatke sva razvrstila v preglednice, s pomočjo katerih sva oblikovala grafa za najino raziskavo. Zbrane podatke sva interpretirala in podala splošne ugotovitve, s katerimi sva predpostavljene hipoteze potrdila ali ovrgla.

2. TEORETIČNA IZHODIŠČA

2.1 KAJ JE KOMUNIKACIJA IN ZAKAJ JE POMEMBNA?

Izraz komunikacija izvira iz latinskega glagola *communicare*, ki pomeni skupno napraviti, sporočiti, deliti kaj s kom, posvetovati se, pogovoriti se o čem, biti v medsebojni zvezi. (Jelenc, 1998)

Komunikacija je prenos informacij od ene osebe k drugi. Komunikacijski proces pa je izmenjava sporočil, ki poteka skozi različne informacijske kanale od izvora do prejemnika sporočil.

Komunikacija je osnovna sposobnost, ki je potrebna za življenje. Vsak človek si jo razvije že v zgodnjem otroštvu, kjer v družini dobi prve vzore in spodbude. Sposobnost pogovarjanja in izražanja je namreč pogoj za vključevanja posameznika v družbo. Pri tem se ne izražamo le besedno; z besedo in govorom, pač pa tudi z nebesednimi sporočili, kot so: mimika obraza, pogled, kretnja, gibanje. Besedna in nebesedna komunikacija sta neločljivi in se močno prepleteta. (Tomori, 1994)

2.2 BESEDNA KOMUNIKACIJA

Besedna komunikacija je govorno – jezikovno sporazumevanje. Pri čemer je jezik sredstvo za sporazumevanje, ki ga uporabljamo tako pri govornem kot pri pisnem sporočanju. Pri tej obliki sporazumevanje gre za preplet govora, poslušanja, branja in pisanja.

Ljudje začnemo že takoj po rojstvu komunicirati. Sporazumevanje poteka najprej preko glasov, ki jih kasneje nadomestijo besede, katere nato združujemo v stavke. Govorno sporazumevanju predstavlja govorjenje, pogovor med dvema osebama. Pisno sporazumevanje pa poteka preko pisnih sporočil (pisem, časopisov in revij, oglasnih desk...). (Povzeto po: <http://www.fm-kp.si/zalozba/ISBN/978-961-266-141-0/prispevki/043.pdf>).

2.3 NEBESEDNA KOMUNIKACIJA

Človek je v svojem razvoju najprej začel uporabljati nebesedno komunikacijo. Šele kasneje je začel uporabljati glasove in besedna sporočila za sporazumevanje z drugimi.

Nebesedna komunikacija pomeni sporazumevanje, kjer ne uporabljamo besed pač pa se izražamo preko simbolnih znakov, gibov, drže, kretenj, mimike obraza. Nebesedna komunikacija je vsakršno sporazumevanje telesa z okoljem in se največkrat izraža nezavedno. Nebesedne komunikacije se človek nauči s posnemanjem in opazovanjem. Z nebesednimi sporočili, ki jih pošlje v okolje izraža:

- svoje razpoloženje,
- pozitiven ali negativen vtis,
- naklonjenost,
- odpor,
- čustva,
- medosebne odnose... (Vec, 2005)

Brez nebesedne komunikacije bi bilo sporazumevanje neosebno, revnejše in manj učinkovito. (Jelenc, 1998)

2.4 KOMUNIKACIJA IN ODNOSI V DRUŽINI

Družina je skupina, v kateri so njeni člani v medosebnih odnosih. V družini, kjer poteka odprta in redna komunikacija, so razviti dobri odnosi. Za vzdrževanje takšnih odnosov je potrebno, da se člani med seboj spoštujejo, so drug do drugega iskreni, sočutni, si zaupajo, se poslušajo in si priznavajo pomanjkljivosti. (Ule, 2005)

Družina predstavlja za otroka mesto najpomembnejših izkušenj, intenzivnega učenja in čustvovanja. V družini otrok povzame načine komuniciranja, kar se kaže v otrokovih kasnejših komunikacijskih značilnostih. Otrok dobi v družini izkušnje o tem, kaj pomeni izmenjavati razmišljanje, hotenje in čustva z drugimi. Prvi zgledi v izražanju in sporazumevanju je prav komunikacija med družinskimi člani. Otrok tako zbira izkušnje iz stikov, ki jih domači navezujejo nanj, kako ga slišijo, se odzivajo nanj, razvijajo odnos drug z drugim. (Tomori, 1994) Družinski pogovori, v katerih se daje in sprejema, otrokom pomagajo izraziti svoje

mnenje. Družina je tista, ki nudi otrokom varno vadišče za govorjenje in poslušanje. Najpomembnejša dejavnost pri komunikaciji pa je poslušanje. Ko se starši in otroci pogovarjajo med seboj, se morajo učiti drug od drugega. S tem, ko starši poslušajo svoje otroke, otrokom sporočajo, kako tudi sami želijo, da jih poslušajo in kako želijo, da poslušajo druge. (Sears W., 2004)

Ločimo družine, v katerih se veliko govori, in so takšne družine, ki so z besedami skope. Medsebojna sporočila so v mnogih družinah jasna, razumljiva in neposredna. V nekaterih družinah, kjer pa je komunikacija neredna in zaprta, pa so ta sporočila sprejeta drugače.

Na izražanje sporočil se v družinah različno odzovejo:

- jih »slišijo«,
- sprejemajo,
- preslišijo,
- zanikajo,
- razumejo napačno,
- odklonijo ali
- celo razumejo napačno. (Tomori, 1994)

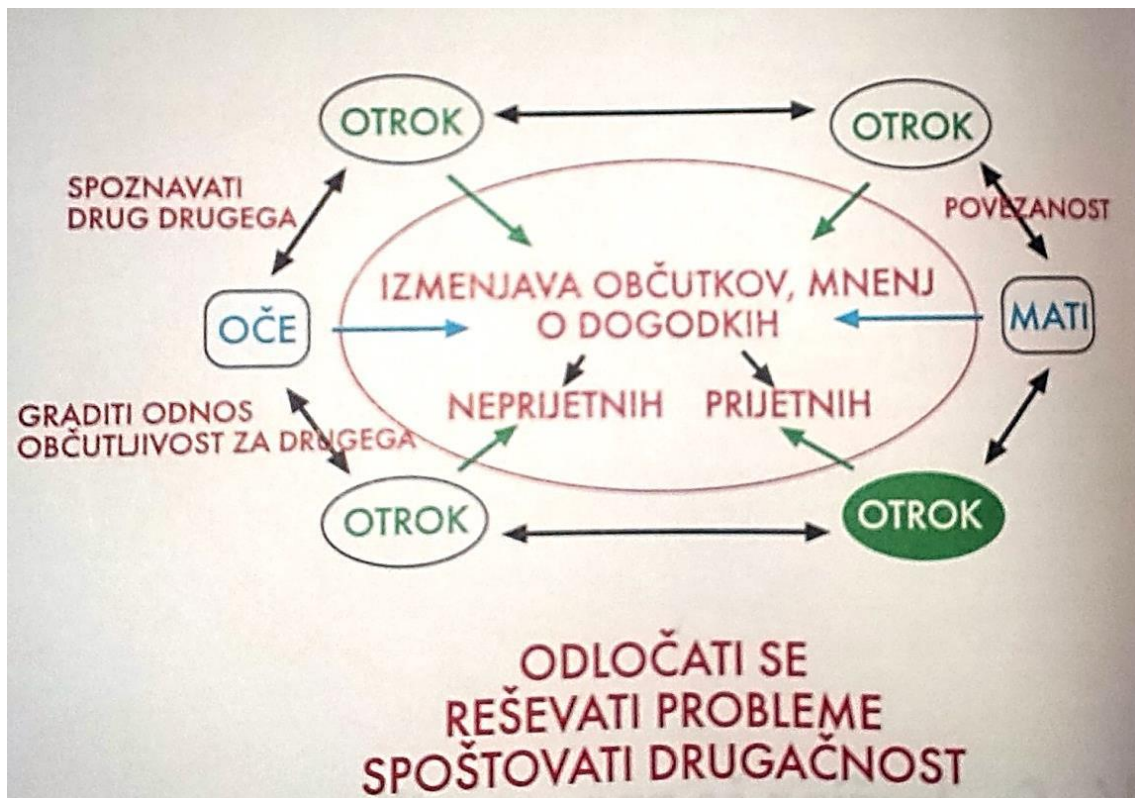

Slika 1: Ustrezna komunikacija v družini (Gostečnik, 1999)

2.5 MOČ KOMUNIKACIJE IN DOBRIH ODNOSOV V DRUŽINI PRI REŠEVANJU PROBLEMOV

V vsaki družini je cela vrsta stvari, ki so tako ali drugače pomembne za vse. Zato se je o zadevah potrebno pogovoriti, kadar so prisotni vsi člani družine. Jasna, direktna in vsem razumljiva komunikacija, v kateri se izmenjujejo besedna in nebesedna sporočila, so ključ do uspešnega pogovora s člani družine.

Takšne komunikacijske sposobnosti kot se razvijejo v družini, določajo tudi vrsto, globino in trajnost odnosov znotraj družine. Tako je jasna komunikacija pomembna za učinkovito reševanje različnih problemov in prav ta določa kakovost medsebojnih odnosov.

Slika 2 : Odnos v družini in izmenjava sporočil (Gostečnik, 1999)

V družinah lahko ostane mnogo težav nerešenih, če se člani o njih ne znajo, ne upajo ali ne zmorejo odkrito pogovoriti. Zaradi neodkritega pogovora o nezadovoljstvu, nestrinjanju, neodobravanju ali drugih problemih, začno člani družine med seboj gojiti zamere in si deliti razno razne očitke.

Tako je prav ustrezna komunikacija tista, ki je lahko na videz prav nepomembna komunikacijska navada, da si člani izkažejo in povedo, da drug drugega spoštujejo in upoštevajo. (Tomori, 1994)

2.5.1 Zaupanje v družini

Z dobro, jasno in odkrito komunikacijo se med člani družine ustvarijo dobri odnosi. Kakovost družinskih odnosov med člani pa se najbolj odraža predvsem v zaupanju in vzajemnosti. Medsebojno zaupanje se v družinah krepi s sodelovanjem vseh članov ter s sprejemanjem skupnih odločitev. Iskrenost med njimi je večja in uspešnejša, če ni samo enosmerna, ampak če poteka v vseh smereh. To pomeni, da so vanjo vključeni vsi člani. V družinah, kjer vlada zaupanje, se zanesejo drug na drugega, na dane besede, obljube. (Ule, 2005)

2.5.2 Prikrivanje v družini

Kadar ima posameznik prepričanje, da je nekaj, slabo in da ni dobro, vodi v prikrivanje ali tajenje. Do tega pride, ker posameznik čuti strah, da bi nastala težava ali zadeva, če bi se odkrito pojavila, ogrozila odnos. Velikokrat pa pride do prikrivanja tudi zaradi tega, ker oseba vidi druge člane kot nasprotnike, ki ga bodo zaradi prikrite zadeve napadli, očitali...

Poleg teh vzrokov otroci tajijo zato, da bi prekrili nek svoj pretekli prekršek, da bi se izognili kazni, neprijetni dejavnosti ali ker se sramujejo ter nastale zadeve ne morejo razrešiti. (Zupančič, 1991)

Ljudje lažje in boljše rešujemo težave, če je teh manj in če to počnemo sproti. To vodi in vzdržuje zdrave medsebojne odnose. Da se izognemo prikrivanju, je potrebno ne glede na to, kako razmišlja ali čuti otrok, otroka v prvi vrsti spoštovati in mu dati možnost, da pove kako o tem misli, zakaj je prišlo do tega... O danem problemu pa se je potrebno odkrito in jasno pogovoriti. Skupaj z otrokom, ki prikriva poiščemo rešitev, kaj je bilo dobro, kaj slabo. Ob takšnih pogovorih otrok zopet lahko dobi občutek, da lahko zaupa in pove ter da zadev ne rabi prikrivat. (Gostečnik, 1999)

Če starši pri otroku ustvarijo občutek, da člani družine upoštevajo njegove želje in potrebe ter znajo obrazložiti zahteve, ki mu jih postavljajo, potem s tem ustvarijo ozračje medsebojnega zaupanja. (Zupančič, 1991)

3. OSREDNJI DEL

3.1 REZULTATI IN INTERPRETACIJA ANKETE

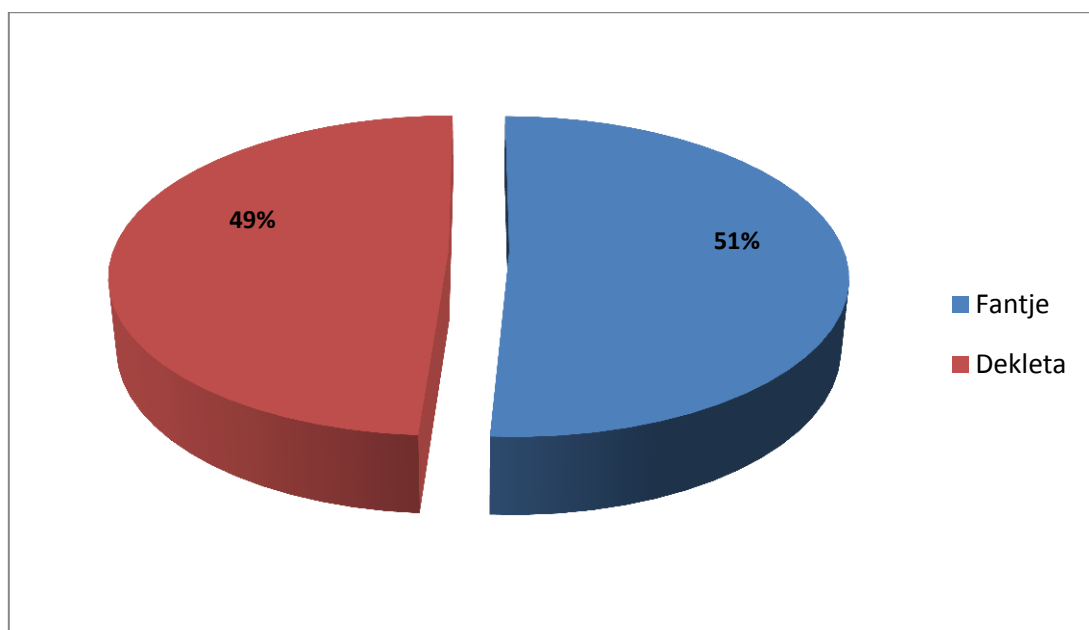
Anketirala sva 194 učencev (99 fantov in 94 deklet) od 6. do 9. razreda Osnovne šole Hudinja, in sicer 58 učencev 9. razreda, 48 učencev 8. razreda, 35 učencev 7. razreda in 53 učencev 6. razreda.

3.1.1 Spol in razred anketirancev

Tabela 1: Spol anketiranih.

FANTJE	DEKLETA	SKUPAJ
99	95	194

Graf 1: Spol anketiranih učencev v odstotkih.

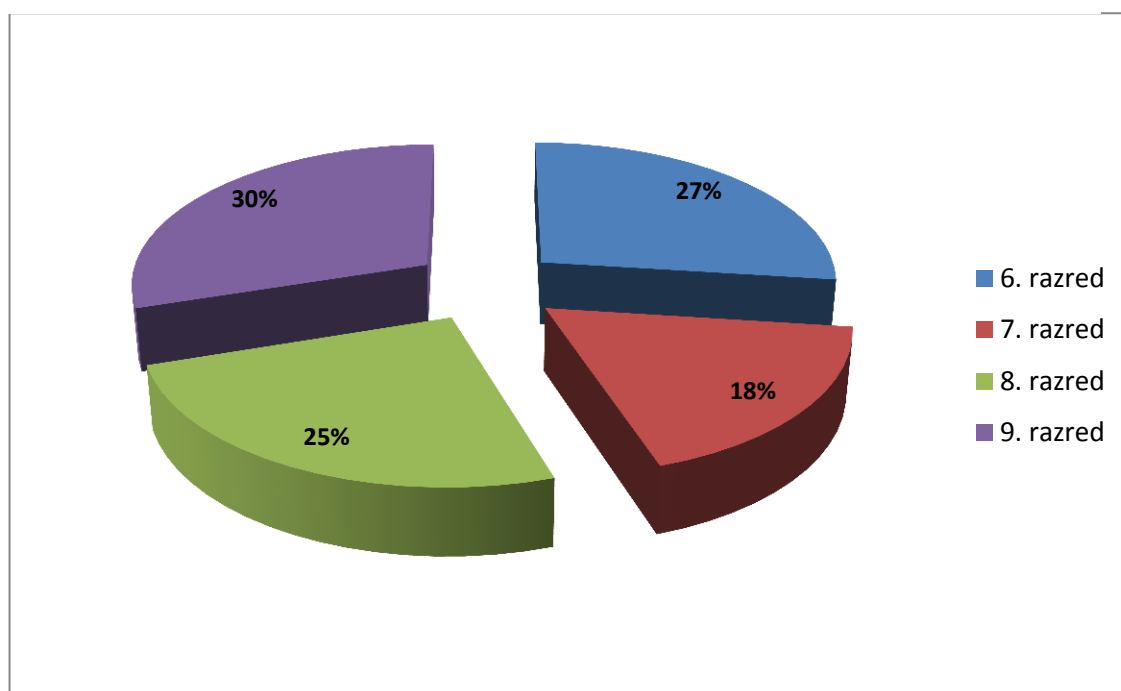

V raziskavo je bilo vključenih 194 učencev Osnovne šole Hudinje. Od tega so fantje predstavljali 51 % anketiranih, dekleta pa nekoliko manjši odstotek, in sicer 49 %.

Tabela 2: Število anketiranih učencev po razredih.

RAZRED	ŠTEVILO ANKETIRANIH UČENCEV/UČENK
6. razred	53
7. razred	35
8. razred	48
9. razred	58

Graf 2: Odstotek anketiranih učencev po razredih.

V raziskovalni del najine naloge sva vključila učence od 6. do 9. razreda. V anketi je sodelovalo 53 učencev šestih razredov in nekoliko manj številčna generacija sedmih razredov, ki predstavlja 35 učencev. Število anketiranih učencev v osmih razredih je bilo 48, v devetih razredih pa 58 učencev.

3.1.2 Kaj razumeš pod pojmom komunikacija?

Tabela 3: Kako si učenci razlagajo pojem komunikacija.

ODGOVORI UČENCEV
Pogovor med ljudmi
Sporazumevanje
Pogovarjanje
Oblika sodelovanja med ljudmi
Odnos med ljudmi
Izražanje z gibi telesa

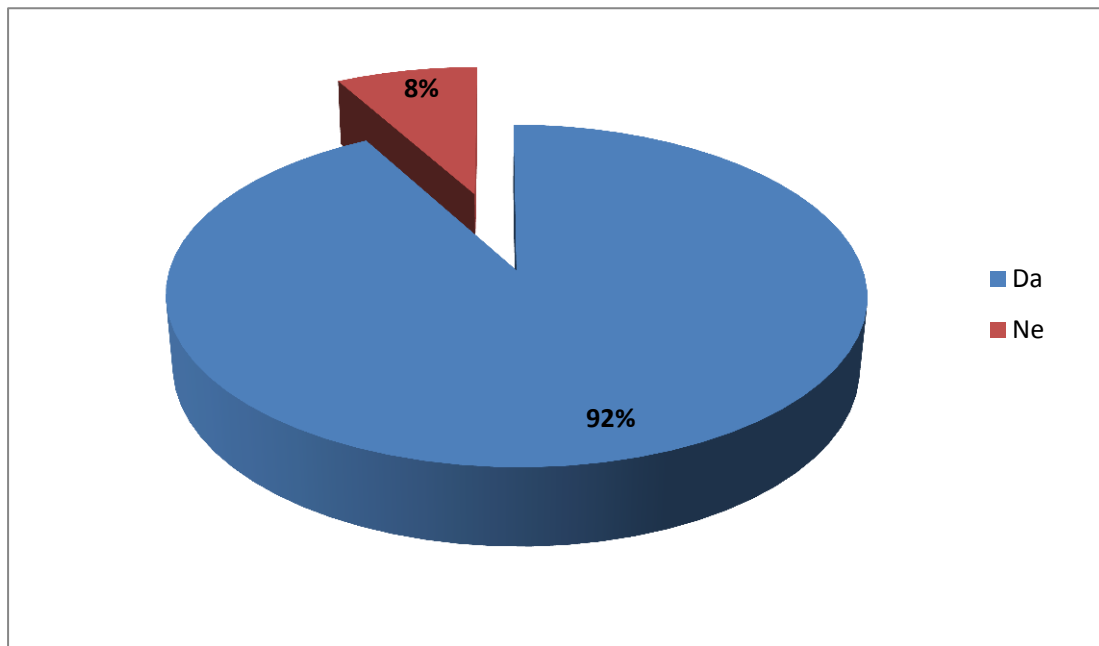
Tabela 3 nam prikazuje najpogostejše odgovore anketiranih učencev, kaj razumejo pod pojmom komunikacija. Učenci so največkrat zapisali pogovor med ljudmi, pogovarjanje in sporazumevanje. Pod pojmom komunikacija pa učenci razumejo tudi sodelovanje in odnos med ljudmi ter izražanje z gibi telesa.

3.1.4 Ali se ti zdi komunikacija med družinskimi člani pomembna?

Tabela 4: Število anketiranih, ki menijo, da je komunikacija med družinskimi člani pomembna.

	FANTJE	DEKLETA	SKUPAJ
Da	91	88	179
Ne	8	7	15

Graf 3: Odstotek anketiranih, ki menijo, da je komunikacija med družinskimi člani pomembna.

Večina vprašanih učencev, 92 %, meni, da je komunikacija med družinskimi člani pomembna. Učenci so morali odgovor tudi utemeljiti. Tisti, ki so odgovorili pritrdilno so navedli naslednje razloge:

- Več ko se s starši odkrito pogovarjaš, potem tudi lažje rešuješ kakršnekoli probleme ali težave, s katerimi se srečuješ.
- Starši te lažje razumejo in ti znajo pomagat kot je za tebe najboljše.
- S starši tako izmenjaš različna mišljenja, videnja.
- S starši na takšen način stkeš še bolj prijeten odnos.

Dosti nižji odstotek vprašanih, 8 %, pa so mnenja, da komunikacija ni pomembna. Razloge, zakaj so takšnega mnenja, so učenci navedli:

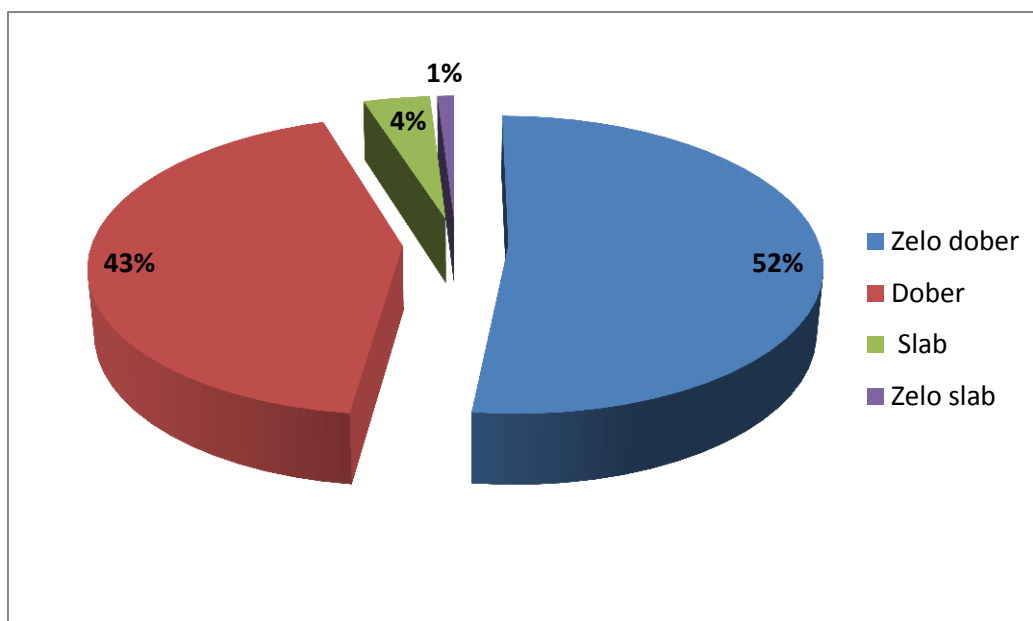
- V družini se nismo navajeni pogovarjati.
- Ne znamo se pogovarjati na prijeten način, ker se vedno skregamo.
- Starši mi ne dajo možnosti, da lahko povem, kar si mislim.
- Nimam potrebe po pogovoru z družino, ker vedno razumejo vse narobe.

3.1.5 Oceni vaš odnos (razumevanje) v družini.

Tabela 5: Ocena odnosa (razumevanja) v družini anketiranih učencev.

	FANTJE	DEKLETA	SKUPAJ
Zelo dober	58	43	101
Dober	38	45	83
Slab	3	4	7
Zelo slab	0	3	3

Graf 4: Ocena odnosa (razumevanja) v družini anketiranih učencev v odstotkih.

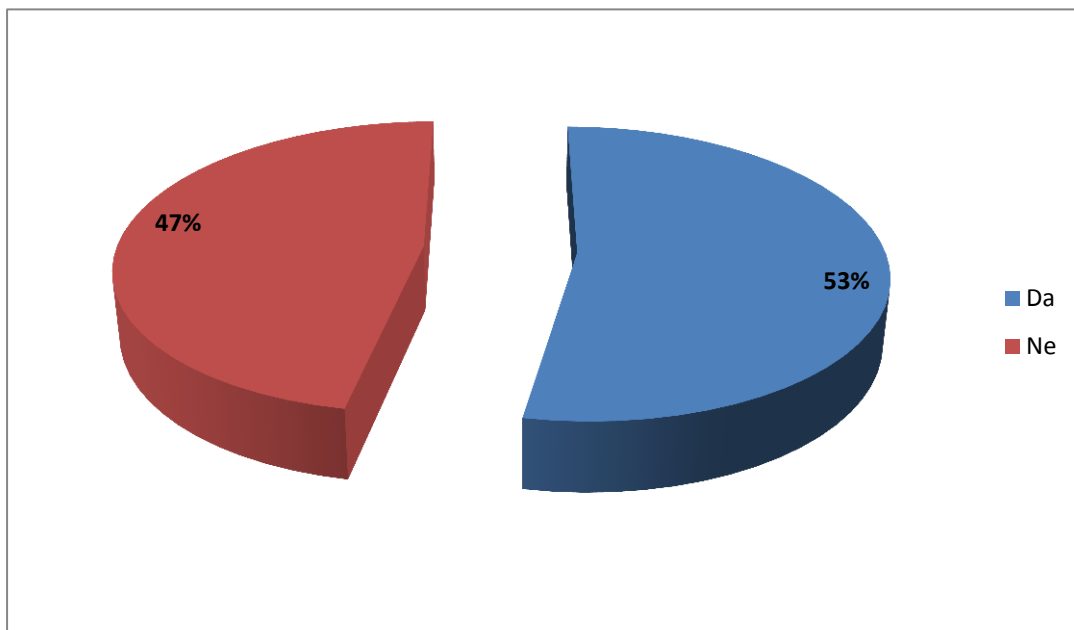
Zelo pozitivno in dobro je, da lahko iz pridobljenih podatkov razbereva, da večina vseh vprašanih učencev, ocenjujejo njihov odnos in razumevanje v družini z zelo dober in dober. Od tega je več kot polovica učencev, 52 %, ki ocenjujejo odnos in razumevanje v družini z zelo dobro. Nekoliko manjši odstotek, 43 %, vrednotijo odnos z dobro. Zelo majhen delež učencev ocenjuje odnos s slabo, to je 4 % vprašanih, kar predstavlja sedem anketiranih učencev. Trije anketirani učenci pa so odnos označili z zelo slabo.

3.1.6 Ali si želiš, da bi se več pogovarjal/-a s starši?

Tabela 6: Ali se vprašani želijo več pogovarjati s starši.

	FANTJE	DEKLETA	SKUPAJ
Da	50	52	102
Ne	49	43	92

Graf 5: V odstotkih prikazano ali se želijo anketirani več pogovarjati s starši.

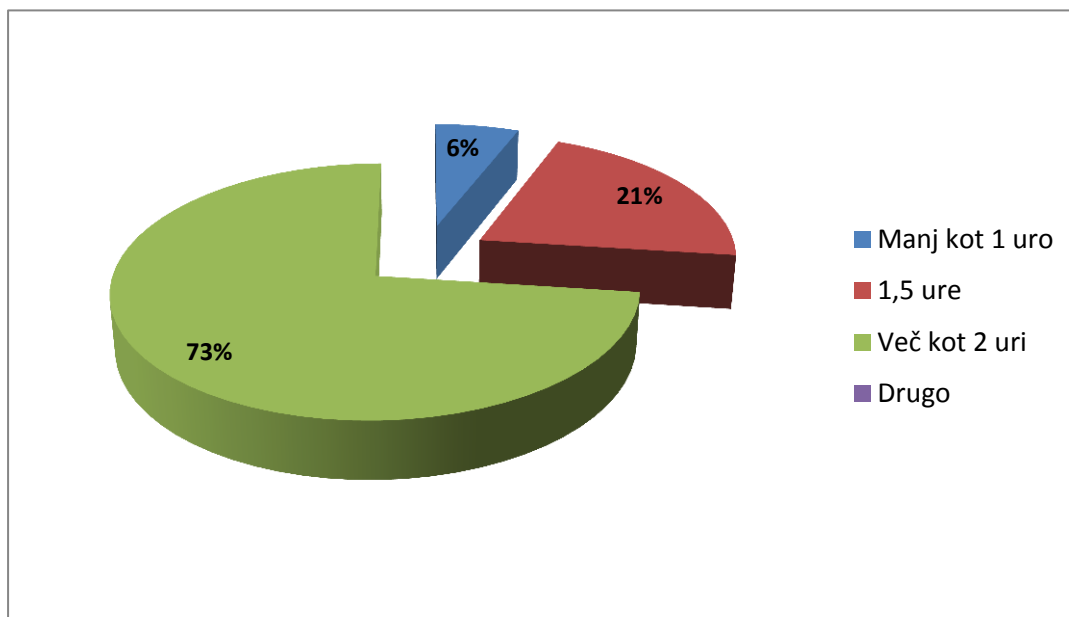
Analiza podatkov za vprašanje, ali se želijo učenci več pogovarjati s starši je pokazala, da se več kot polovica vseh vprašanih (53 %) želi več pogovarjati s starši. Iz analize smo ugotovili, da je glede na spol učencev, ki so odgovorili pritrdilno, skoraj enak delež fantov in deklet. Nekoliko manj, 47 %, učencev pa je odgovorilo, z ne.

3.1.7 Koliko časa na dan preživiš z družino?

Tabela 7: Koliko časa na dan anketirani preživijo z družino.

	FANTJE	DEKLICE	SKUPAJ
Manj kot 1 uro	6	6	12
1,5 ure	28	12	40
Več kot dve uri	65	77	142
Drugo	0	0	0

Graf 6: Odstotek učencev koliko časa na dan preživijo z družino.

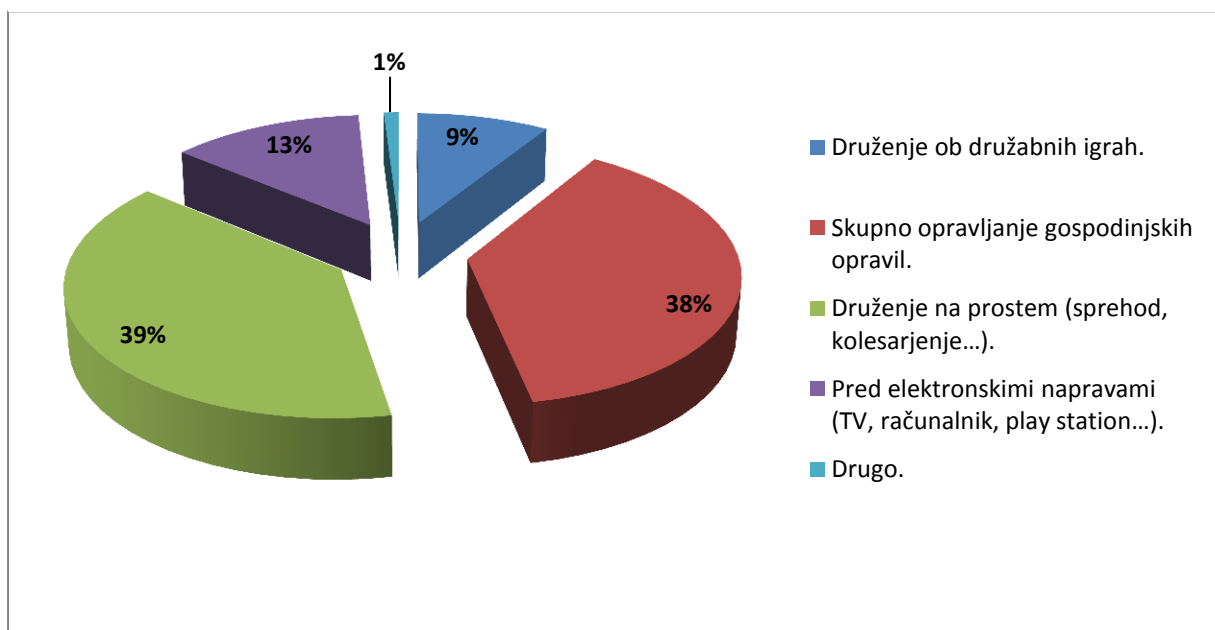
Zanimalo naju je, koliko časa preživijo učenci na dan z družino. Med možnimi odgovori, ki sva jim jih ponudila so bili: manj kot eno uro, 1'5 ure, več kot dve uri in drugo. Od vseh vprašanih, je 12 učencev, kar predstavlja 6 %, odgovorilo, da preživijo z družino manj kot eno uro na dan. Delež učencev, ki preživijo 1'5 ure na dan z družino, je 21 %. Največje število anketiranih učencev, 73 %, pa preživijo z družino na dan po več kot dve uri. Nič anketiranih učencev ni odgovorilo z možnostjo drugo.

3.1.8 Kako najpogosteje preživiš čas z družino?

Tabela 8: Načini preživljanja časa z družino.

	FANTJE	DEKLETA	SKUPAJ
Druženje ob družabnih igrah	10	8	18
Skupno opravljanje gospodinjskih opravil	39	35	74
Druženje na prostem (sprehod, kolesarjenje)	34	41	75
Pred elektronskimi napravami (tv, računalnik)	15	10	25
Drugo	1	1	2

Graf 7: Odstotek vprašanih na kakšen način preživljajo čas z družino.

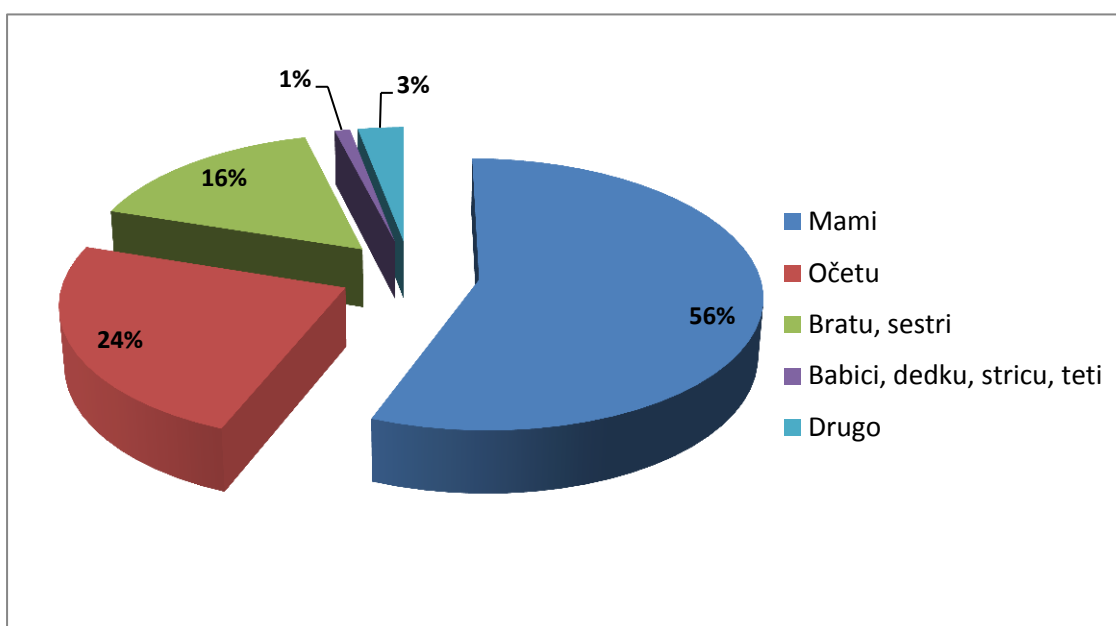
Graf prikazuje analizo odgovorov, ki smo jih dobili na vprašanje, na kakšen način učenci preživljajo čas z družino. Rezultati so pokazali, da kar 74 vprašanih učencev, kar predstavlja 38 %, preživlja čas z družino ob skupnem opravljanju gospodinjskih opravil. Nad tem rezultatom smo bili presenečeni, saj smo pričakovali manjši odstotek. Nekoliko več, 39 % vprašanih, je odgovorilo, da preživljajo prosti čas ob skupnem druženju na prostem (sprehod, kolesarjenje, ...). Pred elektronskimi napravami (Tv, računalnik, play station...) preživlja prosti čas 13 % učencev. Od teh je delež fantov nekoliko večji (15) kot deklet (10). Druženju ob družabnih igrah z družino se poslužuje 9 % vprašanih. Le 1% od vseh vprašanih pa je navedlo, da prosti čas preživljajo tako, da se pogovarjajo.

3.1.9 Kateremu družinskemu članu največ zaupaš?

Tabela 9: Kateremu družinskemu članu anketirani največ zaupajo.

	FANTJE	DEKLETA	SKUPAJ
Mami	53	55	108
Očetu	29	18	47
Bratu, sestri	12	19	31
Babici, dedku, teti, stricu	2	1	3
Drugo	3	2	5

Graf 8: Odstotek anketiranih kateremu družinskemu članu največ zaupajo.

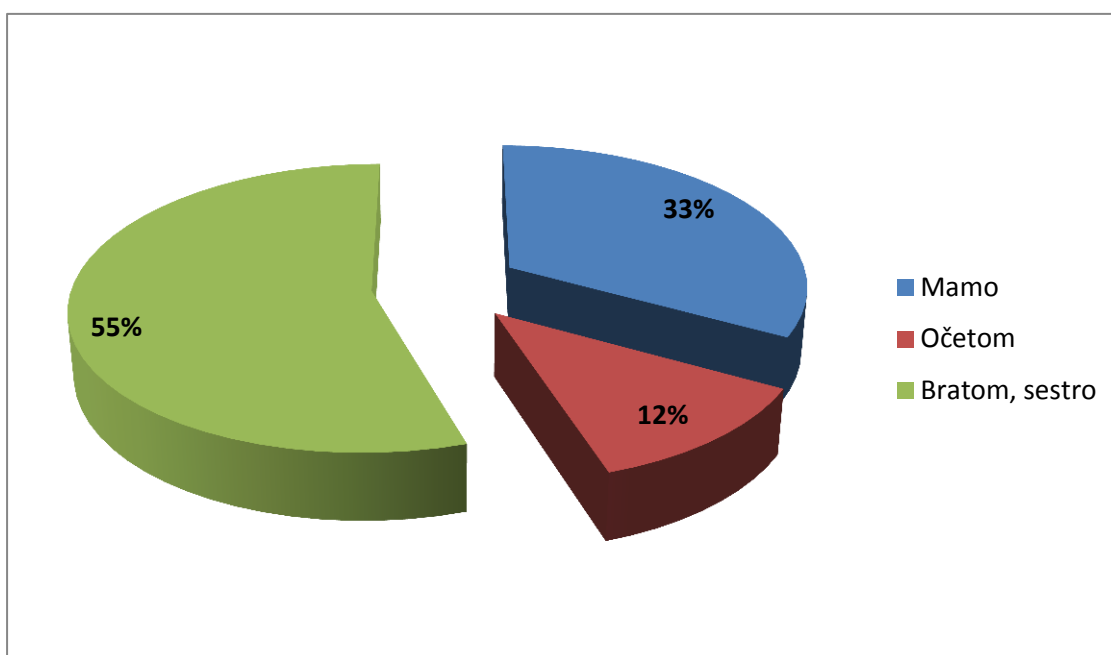
Graf prikazuje analizo odgovorov, ki smo jih dobili na vprašanje, kjer nas je zanimalo kateremu družinskemu članu se anketirani največ in najbolj zaupajo. Rezultati so pokazali, da se več kot polovica vprašanih, 56 %, najbolj zaupa mami. To predstavlja 108 anketiranih učencev, od tega 53 fantov in nekoliko več deklet, 55. Skoraj tretjina (24 %) vprašanih je odgovorilo, da najbolj zaupajo očetu. Od teh je večje število fantov (29) kot deklet (18). Bratu ali sestri se zaupa 16 % anketiranih učencev, od katerih je delež deklet večji. Nekaj učencev (3 %) je odgovorilo, da se zaupajo babici, dedku, stricu ali teti. Med vprašanimi pa je pod drugo, 1% učencev navedlo, da zaupajo vsem družinskim članom enako, nobenemu več ali manj. Pod drugo so navedli tudi možnost bratrancu, sestrični.

3.1.10 S katerim družinskim članom se najpogosteje skregaš?

Tabela 10: Analiza podatkov, s katerim družinskim članom se anketirani najpogosteje skregajo.

	FANTJE	DEKLETA	SKUPAJ
Mamo	27	38	65
Očetom	11	12	23
Bratom,sestro	61	45	106

Graf 9: Analiza podatkov v odstotkih, s katerim družinskim članom se anketirani najpogosteje skregajo.

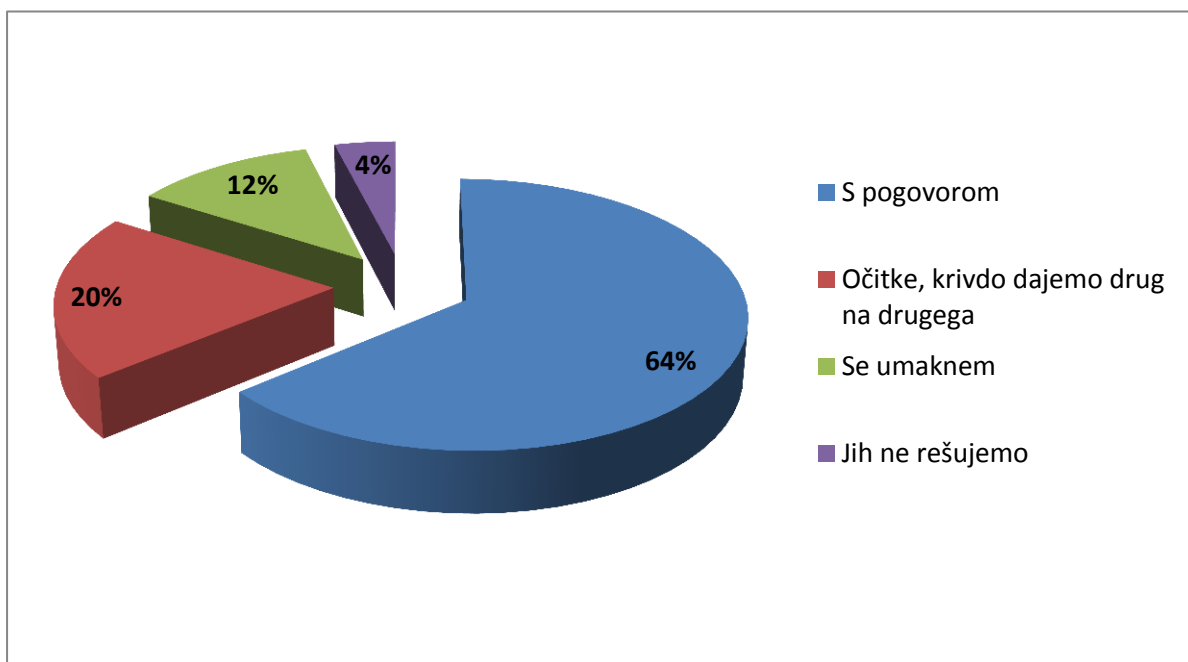
Zanimalo naju je, s katerim družinskim članom, se vprašani učenci najpogosteje skregajo oziroma pridejo konflikt. Kot sva predvidevala, je tudi analiza odgovorov pokazala, da se anketirani učenci, in sicer v kar 55 %, se največkrat sporečejo in pridejo v konflikt s sestro oziroma bratom. Od teh 55 % učencev, pa je delež fantov večji (61) v primerjavi z deležem deklet (45). Ena tretjina vseh anketiranih, 33 %, pride v konflikt najpogosteje z mamo. Nekoliko manjši odstotek anketiranih, 12 %, pa se največkrat sporeče z očetom.

3.1.11 Kako rešujete probleme v družini?

Tabela 11: Na kakšen način anketirani rešujejo probleme v družini.

	FANTJE	DEKLICE	SKUPAJ
Z odkritim pogovorom	51	73	124
Očitke, krivdo dajemo drug na drugega	29	10	39
Se umaknem	15	9	24
Jih ne rešujemo	4	3	7

Graf 10: Na kakšen način anketirani rešujejo probleme v družini v odstotkih.

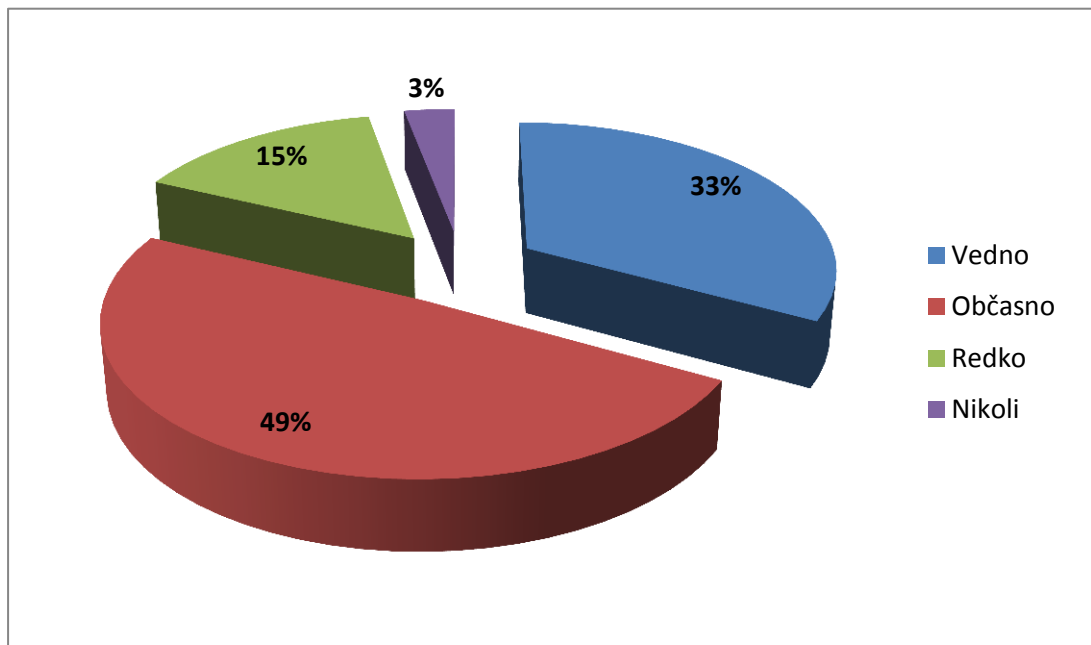
Iz grafa 10 lahko razberemo, da pri večini vprašanih učencev (64 %) rešujejo probleme v družini z odkritim pogovorom med sabo. Od vseh vprašanih, 20 % učencev, se pri reševanju problemov pojavljajo očitki in zvrčanje krivde drug na drugega. Kar 24 vprašanih učencev pravi, da se takrat, ko je potrebno problem razrešiti, raje umaknejo. Nekaj učencev pa je odgovorilo (4 %), da problemov v družini sploh ne razrešujejo.

3.1.12 Ali se o vseh odločitvah posvetuješ s starši?

Tabela 12: Pogostost posvetovanja anketiranih s starši o vseh odločitvah.

	FANTJE	DEKLETA	SKUPAJ
Vedno	32	32	64
Občasno	51	45	96
Redko	14	16	30
Nikoli	2	2	4

Graf 11: Pogostost posvetovanja anketiranih s starši o vseh odločitvah prikazan v odstotkih.

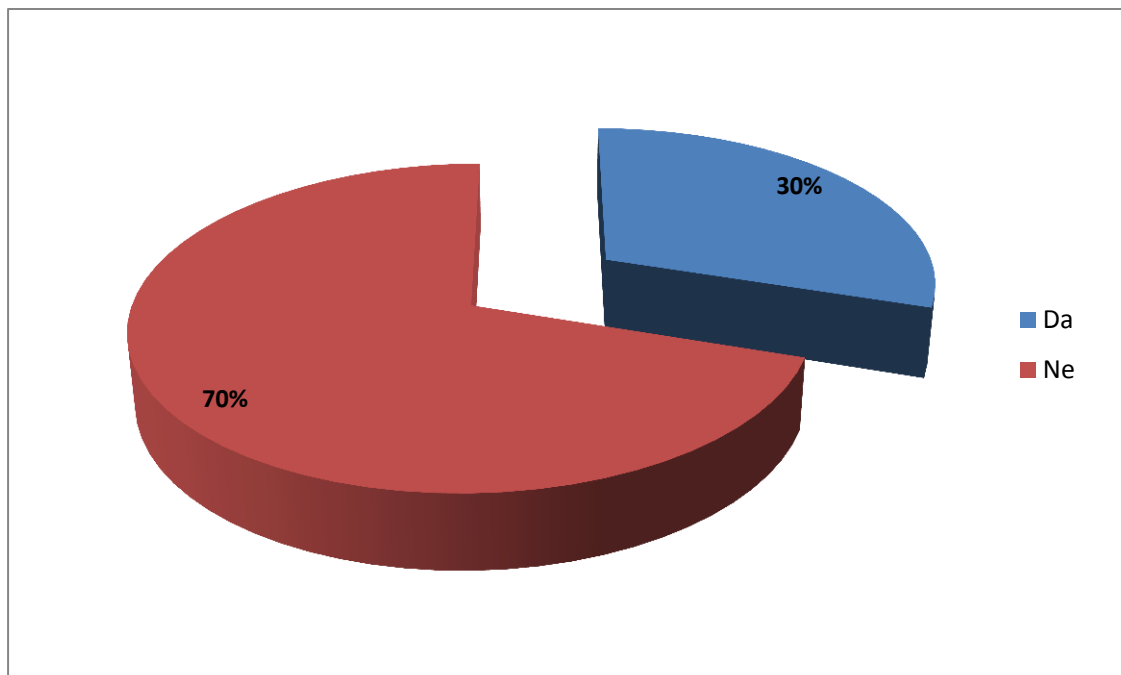
Zanimalo naju je, ali se o vseh odločitvah učenci posvetujejo s starši. Rezultati so pokazali, da se 64 vprašanih učencev, kar predstavlja 33 %, vedno posvetuje o kakršnihkoli odločitvah s starši. Pri tem odgovoru sva pričakovala nekoliko večji odstotek, glede na to, da sva anketo opravljala med osnovnošolskimi učenci. Skoraj polovica vseh učencev, 49 %, se o odločitvah s starši posvetuje občasno. Zaskrbljujoč je odstotek učencev, ki se o odločitvah redko posvetuje s starši, to je 15 % učencev. Zelo zaskrbljujoč pa je odstotek učencev, ki se nikoli ne posvetujejo o odločitvah s starši.

3.1.13 Ali določene stvari raje zaupaš prijatelju kot družinskemu članu? Pojasni zakaj.

Tabela 13: Število anketiranih, ki določene stvari raje zaupajo prijatelju kot družinskemu članu.

	FANTJE	DEKLICE	SKUPAJ
Da	22	37	59
Ne	76	59	135

Graf 12: Odstotek učencev, ki določene stvari raje zaupajo prijatelju kot družinskemu članu.

Po analizi podatkov na vprašanje ali določene stvari raje zaupaš prijatelju kot družinskemu članu, sva ugotovila, da večina vprašanih, 70 %, odgovarja da ne. Zanimiv se nama je zdel podatek, da je med vsemi vprašanimi, ki so odgovorili z ne (135 učencev), večje število fantov kot deklet. Pritrdilno je odgovorilo 30 % vprašanih, od tega pa je delež deklet večji od deleža fantov. Vsi, ki so odgovorili pritrdilno so navedli razloge:

- Ker me prijatelji bolje razumejo.
- Ker je prijatelj enako star kot ja.
- Ker ni potrebno, da starši vse vedo.
- Ker moram imeti kakšne osebne skrivnosti s svojimi prijatelji, za katere ne vse vsak.

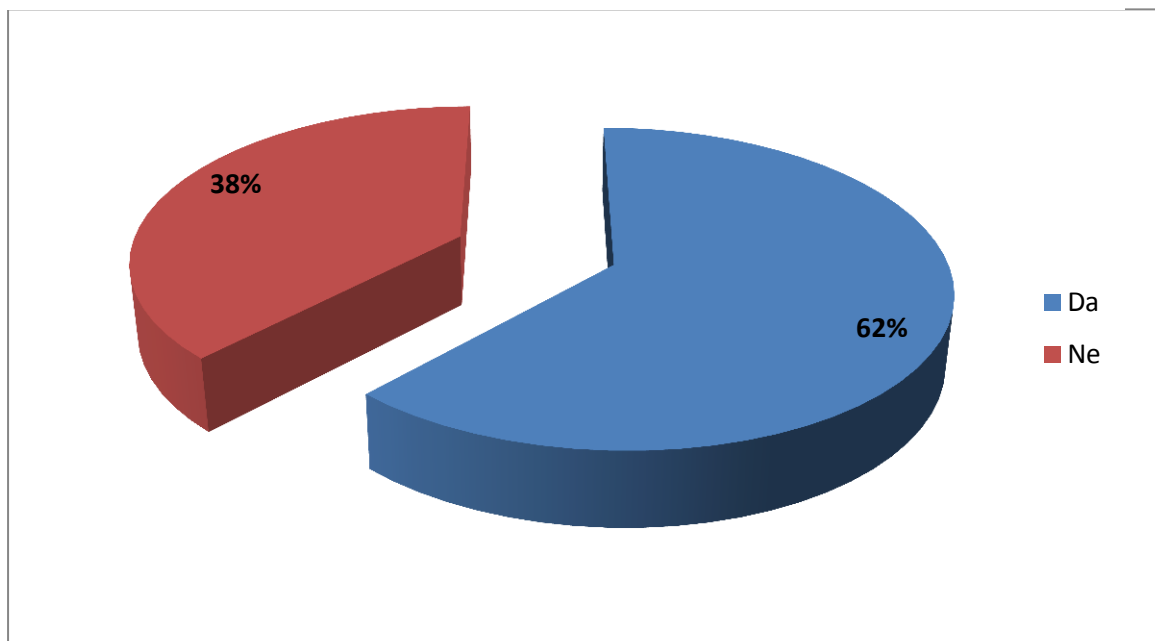
Učenci, ki pa so odgovorili z ne, pravijo, da ne počno nič takšnega, česar starši ne bi smeli vedeti.

3.1.14 Ali si že kdaj kaj prikri/-a pred starši?

Tabela 14: Število učencev, ki so že kdaj kaj prikri/-a pred starši.

	FANTJE	DEKLETA	SKUPAJ
Da	57	63	120
Ne	42	32	74

Graf 13: Odstotek učencev, ki so že kdaj kaj prikri/-a pred starši.

Vidimo lahko, da je več kot polovica vprašanih učencev, 62 %, že kdaj kaj prikri/-a pred starši. Od teh je bil delež deklet (63) nekoliko večji od deleža fantov (57). Dobra tretjina učencev, kar predstavlja 38 %, pa kot kažejo podatki, pravi da ne.

Učenci so morali svoj odgovor tudi utemeljiti. Tisti, ki so odgovorili pritrdilno, so navedli naslednje razloge:

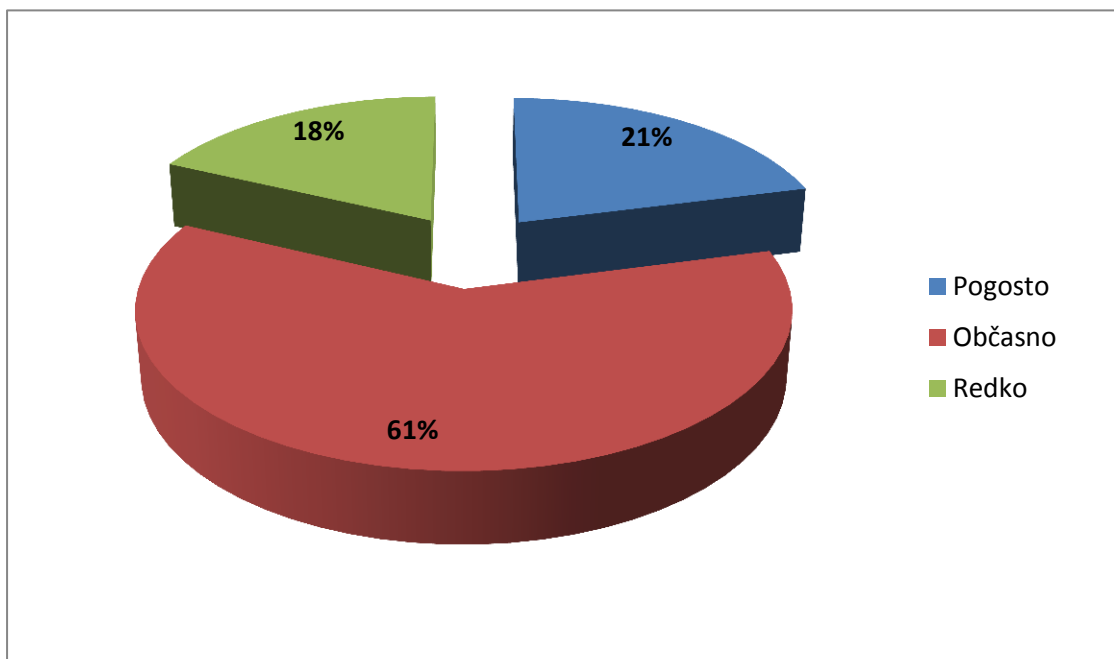
- Ker sem se bal/-a povedati.
- Ker me je bilo strah.
- Ker mi ne bi pustili kam iti.
- Ker ne rabijo vse vedet, kaj počnem s prijatelji.
- Ker, če bi jim povedal/-a po resnici, bi me obtoževali, krivili.
- Ker ne bi dobil/-a žepnine.
- Ker bi mi zaplenili telefon, računalnik.
- Ker me primerjajo in ocenjujejo z drugimi.

3.1.15 Kako pogosto prikrivaš zadeve pred starši?

Tabela 15: Pogostost prikrivanja zadev pred starši anketiranih učencev.

	FANTJE	DEKLETA	SKUPAJ
Pogosto	16	9	25
Občasno	34	39	73
Redko	7	15	22

Graf 14: Pogostost prikrivanja zadev pred starši anketiranih učencev v odstotkih.

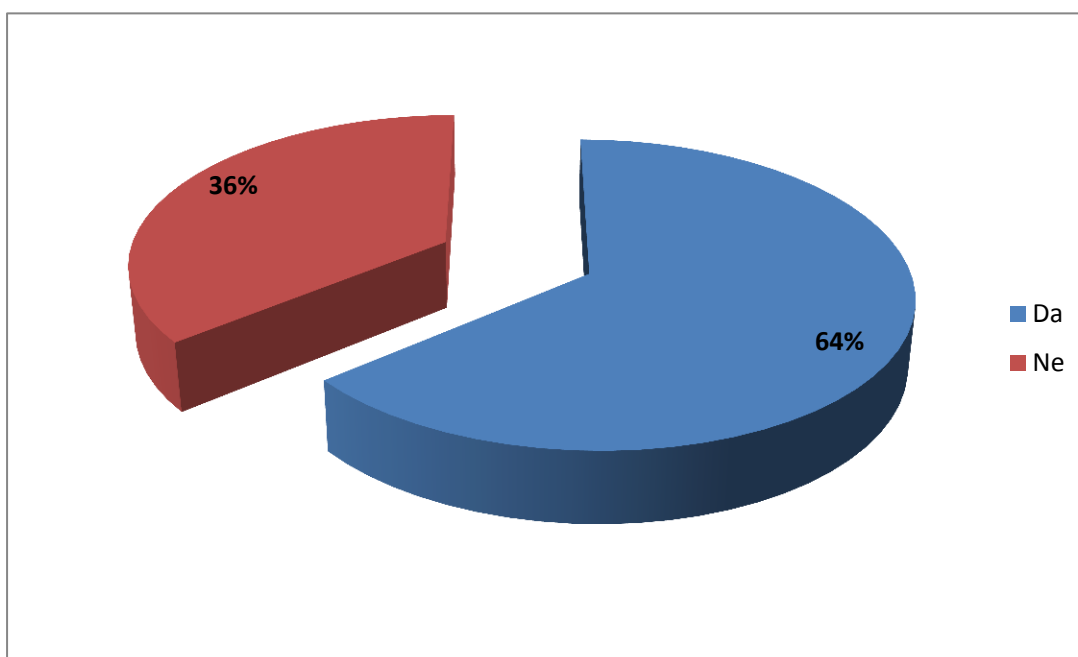
Graf 14 prikazuje pogostost prikrivanja zadev anketiranih učencev pred starši. Izkazalo se je, da 21 % vprašanih učencev pogosto prikriva zadeve pred starši. Od teh učencev je večje število fantov (16) kot deklet. Več kot polovica učencev, 61 %, zadeve prikriva pred starši občasno. Redko pa se prikrivanja zadev pred starši poslužuje 18 % učencev.

3.1.16 Ali si imel/-a občutek slabe vesti, ko si staršem prikrival/-a?

Tabela 16: Število vprašanih, ki so imeli občutek slabe vesti, ko so staršem nekaj prikrili.

	FANTJE	DEKLETA	SKUPAJ
Da	34	43	77
Ne	23	20	43

Graf 15: Odstotek vprašanih, ki so imeli občutek slabe vesti, ko so staršem nekaj prikrili.

Od 120 anketiranih učencev, ki so že kdaj kaj prikrili pred starši, je kar 64 % učencev odgovorilo, da je imela zaradi prikrivanja občutek slabe vesti. Preostali delež učencev, to pa je 36 %, pa občutka slabe vesti niso imeli. Ta podatek naju je malo presenetil, ker sva pričakovala, da bo delež teh učencev nekoliko manjši kot je sicer.

4. DISKUSIJA

V zadnjem času preživljamo vse manj časa v krogu družine zaradi tempa, hitenja in številnih obveznosti, ki nas pestijo iz dneva v dan. Zaradi veliko obvezujočih dejavnosti, ki jih imamo tako učenci kot tudi naši starši, sva sklepala, da si večina učencev na naši šoli želi več komunikacije v družine. To hipotezo lahko potrdiva, saj si od 194 anketirancev, kar 53% želi več komunikacije v družine.

Najina druga hipoteza se je nanašala na predpostavko, da večina učencev najbolj zaupa mami, pri čemer prevladujejo dekleta. Rezultati so pokazali, da je najina hipoteza potrjena. Izkazalo se je, da 56 % vprašanih najbolj zaupa mami. Zdelo se nama je, da bodo pri tem prevladovala dekleta, saj mamam lažje povedo kakšne določene zadeve ter postavljajo vprašanja vezana na »ženski svet«. Tudi to se je iz pridobljenih podatkov potrdilo, čeprav so bili rezultati glede na spol pri zaupanju mami skoraj izenačeni. S tem se kaže, da tudi fantje v zelo veliki meri zaupajo mamam.

Glede na to, v kakšnih razsežnostih je informacijsko-komunikacijska tehnologija ter kako se jo vsi poslužujejo, sva predvidevala, da učenci z družino čas pogosteje preživljajo pred elektronskimi napravami (TV, računalniki, play-station...) kot ob skupnem opravljanju gospodinjskih opravil. Ugotovila sva, da 13 % učencev pogosto preživlja čas z družino prav pred elektronskimi napravami. Zelo naju je pa razveselil podatek, da pa je večje število takšnih učencev (38 %), ki preživljajo čas z družino ob skupnem opravljanju gospodinjskih opravil. Tako sva najino tretjo hipotezo ovrgla.

Pri četrti hipotezi sva trdila, da ima večina učencev zaradi tajejanja in prikrivanja stvari pred starši občutek slabe vesti. Hipoteza se je izkazala za pravilno. Od 120 učencev, ki so pritrdili, da so že prikrivali stvari pred starši, kar 64 % takšnih, ki so imeli zaradi tajejanja občutek slabe vesti.

V medosebnih odnosih prihaja tudi do problemov in konfliktov, ki so neizbežen del interakcij med ljudmi. Ljudje se reševanja le-teh poslužujemo na različne načine. Tako sva postavila najino peto hipotezo, ki pravi, da 10 % učencev problemov z družino ne razrešuje. Rezultati so pokazali, da od 194 anketirancev le 4 % učencev problemov z družino ne razrešuje. Razveselila

sva se podatka, ki je manjši od predpostavljenega odstotka. S tem sva najino peto hipotezo ovrgla.

5. ZAKLJUČEK

Brez odnosov, vsakodnevnih stikov z ljudmi in komunikacije ne more živeti nihče. Smo v obdobju, kjer je vpliv informacijsko-komunikacijske tehnologije vedno večji. Poleg tega pa nam ob številnih obveznostih in hitrem tempu življenja, enostavno primanjkuje časa za skupno druženje in komunikacijo.

V najini raziskovalni nalogi sva tako v teoretičnem delu naloge pisala o komunikaciji, odnosih v družini, zaupanju ter prikrivanju. V nadaljevanju pa sva v osrednjem delu predstavila raziskavo, ki sva jo opravila med učenci naši šole. V raziskavi sva ugotovila, da med učenci naše šole vlada prepričanje, da je komunikacija v družini pomembna, saj se prav z njo ustvarjajo pristni odnosi v krogu družine. Si pa več kot polovica učencev na šoli (53 %) želi, da bi bilo te komunikacije v družini še več. Ugotovila sva, da učenci z družinami aktivno preživljajo čas ob različnih dejavnostih. Med njimi je tudi dejavnost skupno opravljanje gospodinjskih opravil. Iz tega lahko sklepava, da si učenci naše šole ne pridobivajo učne in delovne navade samo z rednim, vestnim učenjem in skrbjo za šolo, ampak tudi z drugimi oblikami dela, kar je zelo dobro. Kljub temu, da smo ugotovili, da se učencem zdi komunikacija v družini pomembna, sva spoznala, da kar 64 % učencev, staršem občasno stvari prikriva ali taji zaradi različnih razlogov. A so zaradi tega imeli učenci občutek slabe vesti. Vsi vemo, da so morebitni nesporazumi, spori in konflikti del življenja in medosebne komunikacije s katerimi se srečamo tako rekoč povsod, v družini, med prijatelji... Tako sva skozi raziskavo ugotovila, da učenci v družinah najpogosteje rešujejo tovrstne težave s pogovorom.

Zaključiva lahko z ugotovitvijo, da učenci naše šole na dober način izkoristijo čas za druženje z družinskimi člani, se z njimi veliko pogovarjajo ter tako ustvarjajo med sabo in drug z drugim dobre, pristne odnose.

6. VIRI IN LITEARATURA

1. Pridobljeno iz <http://www.fm-kp.si/zalozba/ISBN/978-961-266-141-0/prispevki/043>. (15.1.2015).
2. Gostečnik, C., Pahole M., Ružič M. (1999). *Biti mladostnikom starši*. Ljubljana: Frančiščanski družinski center.
3. Jelenc, D. (1998). *Osnovna vedenja o komunikaciji*. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.
4. Sears W., Sears. M. (2004). *Uspešen otrok*. Radovljica: Didakta.
5. Tomori, M. (1994). *Knjiga o družini*. Ljubljana: Ewo.
6. Ule, M. (2005). *Psihologija komuniciranja*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
7. Vec, T. (2005). *Komunikacija- umevanje sporazuma*. Ljubljana: Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše.
8. Zupančič, M. (1991). *Otrok, pravila, vrednote*. Radovljica: Didakta.
9. Slika z naslovnice. Pridobljeno iz:

https://www.google.si/search?q=family&biw=1366&bih=673&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=7zj2VKLQAsPkUtLkgsgP&ved=0CAYQ_AUoAQ#imgdii=_&imgsrc=oy9GGigQrzVjEM%253A%3BEYEE8lyfk2PbjM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.connectsociety.org%252Fsites%252Fdefault%252Ffiles%252Fservices%252FFamily-Support-Services_0.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.connectsociety.org%252Fservices%252Ffamily-support-services%3B480%3B280 (2.3.2015).

7. PRILOGA

ANKETNI VPRAŠALNIK

Pozdravljeni,

sva učenca sedmega razreda Urh Feldin in Laura Korošec. Odločila sva se, da izdelava raziskovalno nalogo na temo komunikacija in odnos učencev v družini. Pri tem bova potrebovala vašo pomoč, zato Vas prosiva, da na vsa vprašanja odgovarjate iskreno. Anketni vprašalnik je anonimen. Pri vsakem vprašanju obkroži le en odgovor!

Za Vaše sodelovanje se vam iskreno zahvaljujema.

Spol (obkroži) : M Ž

Razred (obkroži): 6 7 8 9

1. Kaj razumeš pod pojmom komunikacija?

2. Ali se ti zdi komunikacija med družinskimi člani pomembna?

- a) da
- b) ne

Napiši zakaj DA oziroma NE?

3. Oceni vaš odnos (razumevanje) v družini.

- a) zelo dober
- b) dober
- c) slab
- d) zelo slab

4. Ali si želiš, da bi se več pogovarjal/-a s starši?

- a) da
- b) ne

5. Koliko časa na dan aktivno preživiš z družino?

- a) manj kot 1 uro
- b) 1, 5 ure
- c) več kot 2 uri
- d) drugo: _____

6. Kako najpogosteje preživiš čas z družino?

- a) druženje ob družabnih igrah
- b) skupno opravljanje družinskih opravil
- c) druženje na prostem (sprehod, kolesarjenje, igre...)
- d) pred elektronskimi napravami (računalnik, tv – igrice...)
- e) drugo: _____

7. Kateremu družinskemu članu največ zaupaš?

- a) mami
- b) očetu
- c) bratu, sestri
- d) babici, dedku, teti, stricu
- e) drugo: _____

8. S katerim družinskim članom se najpogosteje skregaš?

- a) mamo
- b) očetom
- c) bratom, sestro

9. Na kakšen način rešujete probleme v družini?

- a) s pogovorom
- b) očitke, krivdo dajemo drug na drugega
- c) se umaknem
- d) jih ne rešujemo

10. Ali se o vseh odločitvah posvetuješ s starši?

- a) vedno
- b) občasno
- c) redko
- d) nikoli

11. Ali določene stvari raje zaupaš prijatelju kot družinskemu članu?

- a) da
- b) ne

Pojasni svoj odgovor.

12. Ali si že kdaj kaj prikri/-a pred starši?

- a) da
- b) ne

Če si obkrožil DA, pojasni zakaj?

13. Če si na prejšnje vprašanje odgovoril z DA, potem odgovori na naslednji vprašanji.

Kako pogosto prikrivaš zadeve pred starši?

- a) Pogosto
- b) Občasno
- c) Redko

14. Ali si imel/-a občutek slabe vesti, ko si staršem prikrival/-a?

- a) da
- b) ne

IZJAVA*

Mentor (-ica) Laura Belak, v skladu z 2. in 17. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi naslovom Komunikacija in odnos učencev z družino, katere avtorji (-ice) so Laura Korošec, Urh Feldin:

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno,
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature,
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo (-icino) dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu,
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na knjižničnih portalih z navedbo, da je raziskovalna naloga nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju,
- da smo seznanjeni z razpisni pogoji projekta Mladi za Celje.

Celje, 4. 3. 2015

žig šole

Podpis mentorja(-ice)

Podpis odgovorne osebe